Gemeente Amsterdam

Participatieverslag Beheerplan Bosplantsoen stadsdeel Zuid

Inhoudsopgave:

1 Inleiding 2
1.1 Aanleiding 2
1.2 Participatie – het proces 2

2 Verslag participatiesessie 4
2.1 Gesprek m.b.t. bosplantsoen Twikkel – 4 maart 2026 14

3 Resultaten participatie & beoordeling 15

4 Consulterende zienswijzen & beoordeling 19

Bijlage 1 – plenaire presentatie & toelichting 20

Versie:	definitief
Datum:	7-5-2026
Notulen en foto's sessie:	Dorien Lampe (NLadviseurs)
Analyse van de resultaten:	Franka van der Veen (NLadviseurs), Jaike Bijleveld en Melvin Stigter (gemeente Amsterdam)
Auteurs:	Franka van der Veen (NLadviseurs) en Jaike Bijleveld (gemeente Amsterdam)
Opdrachtgever:	Gemeente Amsterdam, Verkeer & Openbare Ruimte, Rogier Licher

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Behalve de ca. 300.000 bomen heeft Amsterdam ruim 600 hectare bosplantsoen. Dat is even groot als ongeveer 1.200 voetbalvelden. Bosplantsoenen maken ongeveer 17% uit van al het gemeentelijk groen in de stad, het Amsterdamse Bos niet meegeteld.

Bosplantsoen is een gebied dat vooral uit bomen bestaat. Rondom de bomen groeien in de ideale situatie struiken en kruiden. Bosplantsoenen kunnen klein of groot zijn, van enkele tientallen vierkante meters tot wel honderden vierkante meters.

Voor deze bosplantsoenen zijn in 2025 concept beheerplannen per stadsdeel opgesteld. De uitgangspunten in het Plan Biodiversiteit Parken en Natuurgebieden 2025-2030 vormen de basis voor die beheerplannen. Niet alle bosplantsoenen liggen in parken en natuurgebieden. Ook in woonwijken en langs wegen vinden we bosplantsoenen. Die beheren we op dezelfde manier omdat we overal de biodiversiteit willen vergroten.

1.2 Participatie – het proces

Volgens de richtlijnen in de participatieverordening is er bewonersparticipatie georganiseerd. In afstemming met de participatiedeskundigen van de gemeente[1] is er gekozen voor de participatievorm 'reageren' met als doel om de belangen van de bewoners in beeld te krijgen.

De bijeenkomst vond plaats op vrijdag 30 januari 2026 van 13:30 tot 16:15 uur bij Huis van de Wijk / Kleine theaterzaal – A.J. Ernststraat 112. Hiervoor was per e-mail een uitnodiging verstuurd naar 24 bewoners(groepen) die door de gebiedsmakelaars waren aangeleverd. Ook de gebiedsmakelaars hebben deze uitnodiging ontvangen. Online is een uitnodiging geplaatst via facebook, de nieuwssite van stadsdeel Zuid en een 'meedoepagina' met daarop aanvullende informatie.

Er hebben 17 inwoners gereageerd op de uitnodigingen en er zijn uiteindelijk 21 geïnteresseerden gekomen. Dit is vergeleken met de andere stadsdelen (m.u.v. Oost) een grote opkomst. Ook het samenwerkingsinitiatief Groene Buurten en een actieve bewonersgroep uit Buitenveldert waren daarbij vertegenwoordigd.

Er zijn tijdens de bijeenkomst twee documenten met schriftelijke vragen en opmerkingen ingediend: door een inwoner die niet aanwezig kon zijn en door de bewonersgroep uit

[1] de participatiedeskundigen zijn: de stedelijke participatietafel, de programmamanagers fysiek, de communicatie-adviseurs van Verkeer en Openbare Ruimte en het dagelijks bestuur van Zuid.

Buitenveldert. Die vragen en opmerkingen zijn verdeeld over de relevante onderwerpen in dit verslag verwerkt.

Ook een onderzoeker van de Uva schuift aan, die in opdracht van gemeente Amsterdam de participatieverordening evalueert. Aanwezigen krijgen aan het eind een vragenlijst die anoniem wordt ingevuld. De resultaten zijn geen onderdeel van dit participatieverslag. Zie daarvoor https://openresearch.amsterdam/nl/page/132584/evaluatie-participatieverordening-december-2025

De resultaten uit de bijeenkomst zijn beoordeeld om te kijken of en hoe het beheerplan, de achterliggende data, of de implementatie aangepast moet worden. Zie daarvoor hoofdstuk 3

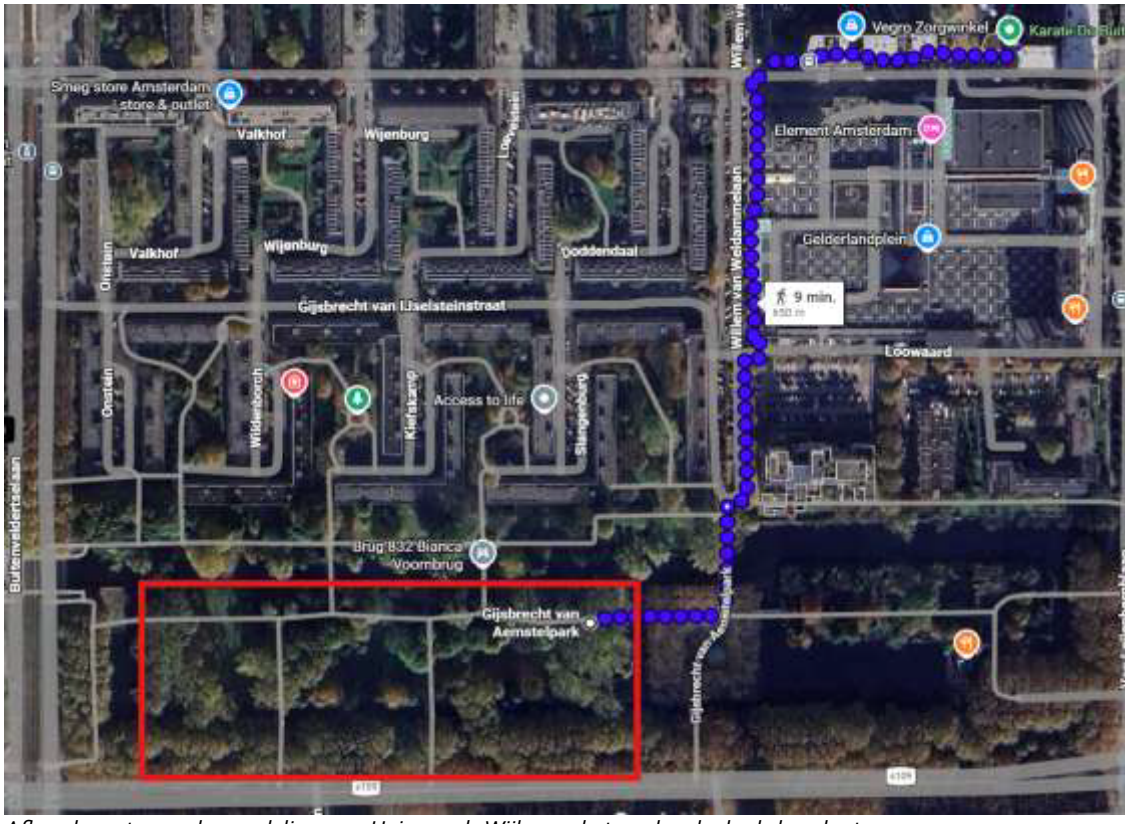
Aan tien natuur(beherende) organisaties is gevraagd om in de periode 28 januari t/m 11 maart 2026 een adviserende zienswijze in te dienen. Daar heeft één organisatie op gereageerd. Het resultaat is te vinden in hoofdstuk 4.

2 Verslag participatiesessie

Aanwezig vanuit gemeente:	Jaike Bijleveld, Melvin Stigter, Stella Vlasman
Aanwezig vanuit NLadviseurs:	Dorien Lampe, Franka van der Veen
Aanwezig vanuit UvA:	Sam van der Vorst (onderzoek t.b.v. evaluatie participatieverordening)
Aanwezige bewoners:	21

14:00 – 14:30 Wandeling

Het eerste halfuur bestond uit een wandeling met beheerder Melvin naar het Gijsbrecht van Aemstelpark. Het doel van de wandeling was om een beeld te krijgen van wat bosplantsoen is en hoe je daar als ecologisch beheerder naar kijkt.

Afb. 1 de route van de wandeling: van Huis van de Wijk naar het rood omkaderde bosplantsoen

De beheerder legt uit wat een bosplantsoen is en vertelt dat het belangrijk is om bomen te kappen om andere bomen de ruimte te geven (dunning). Hierdoor kunnen mooie bomen groter worden met minder concurrentie van andere bomen en kunnen beheerders sturen op een grotere variatie aan leeftijden en soorten van bomen, zoals hulst en bosrank.

Een participant is goed bekend met het park en volgens haar is de bosrank te invasief. De beheerder vertelt dat de bosrank een klimplant is die veel waarde heeft voor ecologie maar ook snel groeit en opdringerig kan zijn. Maar de bloemen zijn heel nuttig voor veel bijen en insecten. Ook eten vogels graag de zaden. Vanuit ecologisch beheer moet je dus de juiste balans zien te vinden.

Het bosplantsoen wordt in het GvA heel open gehouden, door dominante soorten weg te halen zodat deze plaats maken voor soorten die voedsel en schuilplekken voor onder andere vogels leveren. Vrijwel alle planten en bomen zijn waarschijnlijk door mensen aangeplant, maar er zijn ook zaailingen zoals de kornoelje of hulst. De beheerder legt uit dat de bomen in een bosplantsoen niet te dicht op elkaar moeten staan want dan gaan ze tegen elkaar schuren en groeien ze snel omhoog waardoor ze dun en ielig worden. Daarnaast zijn bomen die dicht op elkaar groeien vatbaarder voor windschade, dus dunnen (het selectief kappen van enkele bomen) is niet alleen voor de biodiversiteit van belang, maar ook voor de esthetiek en de veiligheid van bosplantsoenen.

Afb. 2 uitleg over het beheer in het bosplantsoen

Voor het kappen van individuele bomen is wel kapvergunning nodig, maar voor het dunnen van bomen in een bosplantsoen is geen vergunning nodig omdat het een beheermaatregel is voor duurzame instandhouding. Op deze manier zijn er ook in de toekomst nog mooie en veilige bosplantsoenen. Het dunnen wordt gedaan door professionals op basis van een goed vakkundig onderbouwd plan (zoals het beheerplan bosplantsoen). Tien jaar geleden was dunnen zonder

vergunning al de standaard manier van onderhoud, maar dit is veranderd met de boomverordening die in 2016 is ingetreden. Sindsdien is het heel moeilijk om een kapvergunning aan te vragen, het is tijdintensief en het herhaalt zich ieder jaar. Daardoor zijn de bosplantsoenen niet meer goed en tijdig onderhouden en zijn verslechterd. Met het beheerplan kan er sneller gewerkt worden aan de kwaliteit van bosplantsoenen waardoor de biodiversiteit, het beeld en de (sociale) veiligheid langzaamaan verbetert. Dat kan niet in één keer, daar werken we stapsgewijs naar toe, zodat we de dieren niet te veel verstoren.

Een bewoner herinnert zich dat het oorspronkelijke ontwerp alleen inheemse soorten omvat. Nu zijn er ook exoten zoals Bonte hulst. Er zijn volgens de beheerder ook andere oude struiken in het park die niet inheems zijn maar wel heel mooi en zeldzaam. De insteek van het park is echter wel om inheemse planten te gebruiken. Een andere bewoner suggereert dat uitheemse planten aanplanten ook goed kan zijn met het oog op klimaatverandering. Er wordt aangegeven dat de gemeente daarvoor beleid en uitvoering van maatregelen ontwikkelt. Veel is al in gang gezet. Vooralsnog is het beleid om in ecologisch beheerde gebieden, zoals bosplantsoen, alleen inheemse soorten aan te planten.

14:30 – 15:15 Plenaire presentatie

Zie bijlage 1 voor de presentatie en de toelichting.

Aanvulling op bijlage 1, bladzijde/sheet 3: links naar genoemde beleidsdocumenten waar het beheerplan bosplantsoen op aansluit:

- Groenvisie 2020 – 2050
- Plan biodiversiteit 2025 – 2030
- Bomenverordening 2014
- Handboek groen 2024

Vragen & antwoorden:

Tijdens en aan het eind van de presentatie zijn er een aantal vragen gesteld en beantwoord. Een aantal vragen is verwerkt bij de relevante onderwerpen van de tafelgesprekken.

Vragen die gesteld werden bij het onderdeel participatie (zie bijlage 1 bladzijde/sheet 4) werden doorverwezen naar de vragenlijst die aan het eind door de UvA-onderzoeker werden uitgedeeld i.v.m. de evaluatie van de participatieverordening.

- Over het plaatje van de participatieladder: staat eigenaarschap niet boven zeggenschap? En moet kwaliteit niet ook in reageren terugkomen?
- Participatie mag best meer gefaciliteerd worden vanuit de gemeente.

Overig::

- Waarom is er een knip tussen individuele bomen en bosplantsoen?
    - *Bomen in lanen of straten staan in een boomspiegel met beperkte ondergrondse ruimte om te groeien. Daarom hebben ze meer aandacht nodig, zoals controle op veiligheid. Of ze staan als 'individu' in een groengebied, zoals een park, waar veiligheid ook belangrijk is. Als zo'n boom gekapt moet worden geldt er een*

herplantplicht. Hier zal nooit automatisch door natuurlijke verjonging een boom terugkomen. In een bosplantsoen kijk je niet naar individuele bomen, maar naar de vitaliteit van het bosplantsoen als geheel. Als daar een boom valt is herplant meestal niet nodig omdat dit niet slecht is voor de vitaliteit van het bosplantsoen en juist ruimte geeft voor nieuwe jonge boompjes en biodiversiteit. De dode boom biedt vervolgens weer voedsel en plek voor tal van insecten, vogels, kleine zoogdieren, schimmels.

- Welke parken in Amsterdam Zuid hebben een beheerplan?
    - *Op dit moment het Amstelpark (instandhoudingsplan en intern beheerplan) en het Vondelpark (beheerplan) maar de rest (nog) niet.*
- Is er geen meerjarenbeleid omdat er nu op prioritering wordt gehandeld?
    - *Het beheerplan bosplantsoen is een meerjarenplan met een prioritering voor de komende acht jaar. Door verschillende oorzaken kan de prioritering in uitvoering veranderen, bijvoorbeeld omdat er door storm een onveilige situatie is ontstaan. De prioritering is gebaseerd op de mate van achterstalligheid. Door te monitoren en volgens planning het onderhoud uit te voeren kunnen we straks steeds beter vooruit plannen. In een actualisatie van het beheerplan, over acht jaar, hopen we op dat punt te zijn.*

15:15 – 16:00 Tafelgesprekken

Na de presentatie en vragenronde volgen de tafelgesprekken. Roulerend in groepen wordt actief met de aanwezigen het gesprek aangegaan. Het doel daarvan is om de belangen op vier specifieke onderwerpen op te halen. Deze onderwerpen zijn weergegeven op posters waarop geschreven of getekend kon worden en met post-its opmerkingen konden worden gemaakt. Hieronder volgt de samenvatting per tafel.

Tafel 1 - bomenkap

Tekst poster 1: Soms moeten bomen worden gekapt. We weten dat dit gevoelig ligt. Wat vindt u belangrijk bij het kappen van bomen? Waar moet de gemeente volgens u rekening mee houden?

Bij het onderhoud moeten soms bomen worden gekapt. Omdat ze ziek zijn of om andere bomen meer ruimte te geven. Ook krijgen jonge bomen en struiken meer kans zich te ontwikkelen. Als het beheerplan door het dagelijks bestuur is vastgesteld dan hoeft voor het verwijderen van bomen als onderhoudsmaatregel geen kapvergunning worden aangevraagd.

Belangen participanten:

Hoe:

- Uitroeiing (dunning?) moet door deskundige medewerkers gebeuren.

Wat:

- Kappen/dunnen moet weloverwogen gebeuren, en er moet worden herplant met variatie in inheemse soorten die passen in het ecologisch geheel.

- Bewaar veel verschillende bomen in een gebiedje, ook tussen de huizen. Daardoor komen er verschillende insecten en vruchten en daardoor weer verschillende vogels. Diversiteit dus. *[NB: binnen deze context worden de bomen tussen huizen niet in de beoordeling meegenomen.]*
- Behoud van oude bomen, vooral ook wilgen en populieren i.v.m. broedgelegenheid Bosuilen (die helpen het rattenprobleem op te lossen) en biodiversiteit: een biotoop op zich.
- Geen vermeerdering populieren (grote boom → omvallen.

Zorg bovendien voor:

- Meer schaduw.
- Veiligheid betreffende de hoogte, afstand tot bebouwing i.v.m. valgevaar.
- Leuke beelden uitgehouwen uit boomstronken.

Vragen & antwoorden:

- Wat gebeurt er met het gekapte hout en takken (stadshout en houtveiling)
- Hout wordt versnipperd, kan dit naar Stadshoutwinkel (zit aan het park)?
    - *Snoei- of kaphout wordt zoveel mogelijk in het bosplantsoenvak zelf verwerkt, en anders in een nabijgelegen bosplantsoen. Dat kan staand of liggend, als takkenril of versnipperd in paden. Uitzondering is iepenhout, dat mag niet ongeschild of ongesnipperd blijven liggen in verband met iepziekte. Ook esdoornhout hebben we liever niet in verband met roetschorsziekte, dat gaat naar de houtveiling in het Amsterdamse Bos.*

Tafel 2 – Biodiversiteit, wat nog meer?

Tekst poster 2: De gemeente zet vooral in om de bosplantsoenen door beheer steeds meer biodivers te maken. Wat vindt u nog meer belangrijk bij het onderhoud van bosplantsoen?

De gemeente vindt biodiversiteit en waardevolle beplanting belangrijk. Maar let ook op andere zaken zoals (sociale) veiligheid, praktische uitvoerbaarheid.

Belangen participanten:

Hoe:

- Niet maaien in bosranden, zeker niet met een bosmaaier, snoeien en uittrekken met vrijwilligers (vooral ook bestrijding bosrank)
- Minder maaien
- Als we in de bosplantsoenen gaan kappen en maaien (zeker met een bosmaaier, levensgevaarlijk voor egels) dan haal je weer struweel weg dat toch zo belangrijk is voor de insecten en vogels.
- Onderhoud takkenrillen vraagt veel aandacht
- Controle op aannemers

Wat:

- Biodiversiteit
- Poot verwilderingsbollen
- Meer bodembedekkers, diversiteit
- Verruiging…men lijkt te vergeten dat veel vlinders afhankelijk zijn van brandnetels
- Brandnetels weghalen

- Bosrank is een groot probleem.
- Inheemse bodembedekkers in plaats van schoffelen. Onkruid zit in je hoofd, het zijn inheemse planten.
- Meer plekken in de plantsoenen met hopen bladeren en takken voor overwintering en schuilgelegenheid voor insecten, reptielen, amfibieën en kleine zoogdieren

Zorg bovendien voor:

- 'gebruik van het park' bv door festivals, verlichting en hondenbeleid is ook verstoring
- Beheerplan voor struweel, benoemen in plan dat dat iets anders is
- Olifantenpaadjes worden vaak geformaliseerd i.p.v. tegengegaan (toevoeging andere deelnemer op dezelfde memo: is dat erg dan?)
- Maak leuke wandelpaadjes door het bosplantsoen
- Afvalbakken (met deksel) neerzetten en regelmatig legen
- Herinneringen aan hondeneigenaren om hondenpoep op te ruimen
- Goed hondenbeleid!
- Banken op hoogte voor bejaarden
- Bij het nieuwe ecoduct Europaboulevard is dit jaar al het blad afgevoerd! Dat werkt averechts. Overstekende dieren hebben dekking nodig en voedsel.

Vragen & antwoorden:

- Ecologie en biodiversiteit vs sociale veiligheid, waar liggen prioriteiten?
    - *Het beheerplan bosplantsoen legt de prioriteit bij biodiversiteit. Als er signalen zijn dat er maatregelen genomen moeten worden om een plek sociaal veiliger te maken wordt er maatwerk toegepast. Soms kan dat zijn door bijvoorbeeld verlichting aan te passen, of door bossages kort te snoeien.*
- Wat vindt het bosplantsoen zelf van het beheer? Weegt de wens van de mens zwaarder?
    - *Het bosplantsoen zelf zal profiteren van de werkwijze zoals in het beheerplan is vastgelegd. De biodiversiteit wordt groter en het groen gezonder. Maar ook voor de omwonenden verbetert het: de bosplantsoenen zien er straks mooier uit en er blijft gecontroleerd worden op veiligheid.*
- Pleidooi voor beheerplannen voor alle parken.
    - *Daar is al een start mee gemaakt. Omdat we rond de veertig parken hebben duurt het meerdere jaren voordat álle parken een beheerplan hebben. Een aantal parken heeft al een vastgesteld beheerplan, ook al is dat in sommige gevallen aan actualisatie toe.*
- Er zijn veel vaste plantenperken die helemaal niet ingericht zijn voor de nodige biodiversiteit of voor voedsel voor onze bestuivers. Ecologische belangen moeten veel zwaarder wegen in de besluitvorming. En dat hoeft niet ingewikkeld of duur te zijn. Integendeel. De kale grond van de perken (die ontzettend vaak 'geschoffeld' wordten door mensen met weinig verstand van groen) is helemaal niet gebaat met al dat (onnodige) werk. In plaats daarvan kunnen winterharde bodembedekkers met een zeer brede bloeiperiode gebruikt worden. Dat betekent nauwelijks onderhoud en bovendien met als resultaat een paradijsje voor de bestuivers.
  Gras is ook geschikt voor wilde bloemen. Periodes van droogte en wateroverlast komen voor en wellicht kan daar betere opvang en balans voor gevonden worden.
  Met andere woorden er is een ander beleid nodig qua beplanting en onderhoud, resulterend in efficiency en effectiviteit.

- *Bovenstaande is reeds uitgewerkt in beleid, zie ook de links op bladzijde 6. Het duurt echter meerdere jaren voordat dat overal zichtbaar is. We kunnen niet alles in één keer omvormen. Het beheerplan bosplantsoen is één van de uitwerkingen van dat beleid. Vaste plantenvakken en gazons zijn geen onderdeel van het beheerplan bosplantsoen.*

Afb. 3 in gesprek bij tafel 2

Tafel 3, informeren tijdens de uitvoering

Tekst poster: Kunt u zich vinden in de manier van informeren tijdens de uitvoeringsfase? Zo nee, heeft u aanbevelingen?

Zie voor de voorgestelde manier van informeren bijlage 1, bladzijde/sheet 8.

Belangen participanten:

Voorgestelde mediumkanalen:

- Aanwezigheid van bewoners bij schouw of toezicht van aannemers
- Parool, AT5, (digitaal) huis-aan-huisblad
- Groen020, Groene buurten
- Op site van gemeente Amsterdam duidelijk kopstuk 'groen' of 'plantsoen' of 'werkzaamheden'
- Via Insta link naar mapskaart
- Alle bronnen + alle uitingen (online/offline) nieuwsbrieven van verenigingen als Vrienden van het Beatrixpark

- Aan de parkverenigingen suggereren dat ze in hun nieuwsbrieven en op hun website hun leden laten weten dat er bosplantsoenen zijn en onderhoudsplannen
- Info op hardcopy in het park
- In de Openbare Bibliotheken Amsterdam (OBA) met posters aankondigen
- Wijkkrant info is altijd erg laat
- Bordjes met 'hier gaan we aan de slag' met QR code
- De meerjaren beheerplannen te delen.

Inhoudelijk:

- Uitleg 'waarom' van bomenkap belangrijk
- Een bord ophangen dat kappen door de gemeente gedaan wordt en waarom
- Overzicht van het meerjarenonderhoud parken
- Weten buurtbewoners wat bosplantsoenen zijn?
- Informatie over beheer buurtgroen
- Kaart online, mag ook meerjarig zijn
- De wens wordt uitgesproken om achterin het beheerplan een lijst op te nemen met alle betrokken verenigingen en contactgegevens daarvan, zoals Vrienden van Beatrixpark.

Overig:

- Overzicht van recente meldingen in meldingenapp zodat duidelijk is of iets al gemeld is
- Los meldingen op, toon respect voor de melder
- Bij meldingen openbare ruimte aanduiding park via straatnaam
- Participatie is afhankelijk van structureel overleg.
- Nieuwsbrief Verenigingen verslag n.a.v. overleg met 6 wekelijks overleg met gemeente
- Een contactpersoon of meldpunt namens de Gemeente is noodzakelijk.
- Bezwaarprocedure
- Bosplantsoen adopteren voor informatie
- Vergeet niet de wijkconciërge van Buitenveldert Zuid en Prinses Irene Buurt
- Ieder plantsoen een eigen naam

Ten aanzien van de meldingen wordt opgemerkt dat vragen of opmerkingen tijdens de uitvoeringsfase ook gericht kunnen worden aan de gebiedsmakelaar. In het geval dat de gebiedsmakelaar het niet kan oplossen en er officiële klachten zijn kan er gemaild worden naar klachten@amsterdam.nl.

Tafel 4, locatie specifiek

Op een kaart zijn alle beplantingsvakken met bosplantsoen in Zuid aangegeven. Met kleur is de prioritering van uitvoering aangegeven of waar nog een inventarisatie plaats moet vinden. De gemeente vraagt of er naar aanleiding van deze kaart nog opmerkingen en aanvullingen zijn en of er bewoners mee willen helpen als er bepaalde acties zijn, zoals takkenrillen maken.

Gemeente Amsterdam

Belangen participanten:

Er zijn diverse opmerkingen gemaakt die ten behoeve van de leesbaarheid bij voorgaande belangen zijn verwerkt.

- Naar aanleiding van de bijeenkomst is er met een bewoner een afspraak gemaakt in maart om ter plaatse naar het bosplantsoen bij Twikkel (tussen het Gijsbrecht van Aemstelpark en het Amsterdamse Bos) te kijken. Zie paragraaf 2.1.
- Er zijn een aantal ontbrekende bosplantsoenvakken ingetekend:
    - Achter Cinetol / Tolstraat
    - Achter tramremise Lekstraat
    - Aan weerszijden van Kanteel. Hier wordt ook aangegeven dat het daar erg vervuild is
- Aandachtspunten worden gegeven aan:
    - De strook bosplantsoen tussen de A10 en het Beatrixpark: vraag of de 600 bomen die daar gekapt worden ook weer herplant worden.
    - De groenstroken langs Biljoen: gevraagd wordt wat daar de situatie is en wie er beheert.
    - Een bosplantsoenvak langs de Stadionkade ter hoogte van de Minervalaan: gevraagd wordt waarom dit bosplantsoen is.
    - Het Gijsbrecht van Aemstelpark is deels Rijksmonument. Met name de vierkante plantenvakken op het bloemeneiland verdienen bijzondere aandacht. Het zijn 3x9 bakken en de beplanting zou elk seizoen de uitstraling en kwaliteit moeten hebben passend bij de status.
- Positief wordt gereageerd op
    - De gefaseerde werkzaamheden bij de bosplantsoenen in 'Het Kleine Loopveld'

Afb. 4 Kaart met de voorgestelde planning van werkzaamheden in bosplantsoenen in Zuid, met alle opmerkingen

16:00 – 16.15 Afronding

Na de tafelgesprekken volgt de afronding. Zie bijlage 1, bladzijdes/sheets 11 en 12.

Het beheerplan wordt door het dagelijks bestuur vastgesteld, maar dit gaat waarschijnlijk pas na de verkiezingen gebeuren. Het nieuwe dagelijks bestuur moet het beheerplan vaststellen. De gemeente wil dit jaar al beginnen met voorbereidingen voor de bosplantsoenen die met prioriteit onderhouden moeten worden zodat daar eind 2026 al onderhoud kan plaatsvinden. Na de vaststelling van het beheerplan per stadsdeel worden alle beheerplannen tegelijkertijd gepubliceerd. Daarna is nog 6 weken lang de mogelijkheid om bezwaar in te dienen.

Alle deelnemers worden bedankt voor hun input. Eventuele vragen of aanvullende punten kunnen gericht worden aan Bosplantsoen@amsterdam.nl.

2.1 Gesprek m.b.t. bosplantsoen Twikkel – 4 maart 2026

Ter plaatse is geconstateerd dat het bosplantsoen voornamelijk bestaat uit populieren. Normaliter zou de beheermaatregel zijn om daar door het dunningsregime te sturen op meer soortendiversiteit. Echter staan er in de omringende omgeving, inclusief bosplantsoenen, veel soorten. De populieren hier zijn beeldbepalend, deze worden enkel weggehaald als deze onveilig zijn. In dat geval ontstaan de kansen voor soortendiversiteit. Wel kan er nu al zodanig beheerd worden dat de struik- en kruidlaag uitgebreid wordt. Dit is in de data aangepast.

Afb. 5 het betreffende bosplantsoen bij Twikkel rood omkaderd

3 Resultaten participatie & beoordeling

Alle vragen en opmerkingen die van invloed kunnen zijn op

1. Het tekstuele deel van het beheerplan
2. De data per bosplantsoenlocatie
3. De implementatie en vervolgcommunicatie

zijn hieronder weergegeven. Daarbij is de vraagstelling uit het participatieplan aangehouden.

Vraag 1: Wat vindt u belangrijk bij het kappen van bomen als onderhoudsmaatregel?

Samengevat vindt men het volgende van belang:

Uitvoering van de werkzaamheden moet deskundig gebeuren.

Beoordeling:
De onderhoudswerkzaamheden worden uitgevoerd door de eigen dienst of door een gecontracteerde aannemer. Dit is al opgenomen in het nieuwe onderhoudscontract voor het ecologisch beheer m.i.v. januari 2026. Een verplichting voor beide partijen is dat een ecologisch deskundig medewerker een ecologische toets uitvoert om verstoring of doding van dieren te voorkomen. Er zijn meerdere rollen betrokken bij de jaarlijkse werkwijze (zie bijlage 1, bladzijde/sheet 7), iedereen weet wat hij of zij moet doen.

Zeker het eerste jaar lopen ook collega's mee die betrokken zijn bij het (individuele) boombeheer, zoals de toezichthouder en de boomadviseur. Enerzijds om kennis over te dragen over vitaliteit, veiligheid, te nemen maatregelen enz., anderzijds om kennis te krijgen over ecologisch beheer. Zo ontstaat er een brede kennis over het onderhoud van bosplantsoen.

Bij het kappen/dunnen van bomen moet goed gekeken worden naar

- De diversiteit aan soorten
- Het behoud van oude bomen.
- Veiligheid

Bijvangst: door te streven naar een omgeving geschikt voor bosuilen worden kansen gecreëerd om rattenoverlast te beperken.

Beoordeling:
Het hele beheerplan is er op gericht om een optimale diversiteit in soorten en leeftijden van bomen te krijgen. In Plan Biodiversiteit (blz. 111/112) staat benoemd wat de optimale verhoudingen zijn. Daarbij is er een verdiepingsslag gemaakt om ook naar het soort bosplantsoen te kijken. Het beheer van een smalle strook langs een drukke weg wordt anders beheerd dan een groot bosplantsoen in een natuurgebied of in een druk bezocht park. Het beheerplan hoeft daarom op deze punten niet aangepast te worden.

De bomen binnen valbereik van paden of wegen worden ook op veiligheid gecontroleerd door gecertificeerde inspecteurs. Dat is zowel contractmatig als in het beheerplan vastgelegd.

Zorg bovendien voor:

- Meer schaduw.
- Leuke beelden uitgehouwen uit boomstronken.

Beoordeling:
Een bosplantsoen bestaat voornamelijk uit bomen, op die plekken is voldoende schaduw geborgd. In grotere bosplantsoenen is het ook juist belangrijk om wat open plekken te creëren, voor meer biodiversiteit.
Het opnemen van kunst hoort niet in het beheerplan bosplantsoen thuis. Eventuele initiatieven zullen per geval beoordeeld moeten worden.

Vraag 2: Wat vindt u belangrijk bij het onderhoud van bosplantsoen?

(maai)beheer
Er wordt aandacht gevraagd voor de wijze van beheren, inclusief aandacht voor takkenrillen. Met name langs de bosranden vindt men het belangrijk dat er niet met een bosmaaier wordt gemaaid en dat er niet teveel struweel wordt verwijderd. Goed toezicht daarop is van groot belang.

Beoordeling:
In het beheerplan staat vooral wat er moet gebeuren om een goede ecologische kwaliteit te krijgen, niet welke machines moeten worden gebruikt. In het Ecologisch onderhoudscontract staat dat de aannemer jaarlijks een plan ter goedkeuring moet aanleveren hoe hij het beheerplan gaat uitvoeren en met welke machines. Bij de keuze van de te gebruiken machines moet gelet worden op het voorkomen van bodemverdichting en verstoring van dieren. Snoeihout moet zoveel mogelijk in takkenrillen worden verwerkt. Een ecologisch adviseur geeft daarvoor de juiste aanwijzingen in het geval die kennis onvoldoende is.

Biodiversiteit
Veel participanten geven, naast bovengenoemde beheermaatregelen, suggesties om de biodiversiteit te vergroten waaronder het poten van verwilderingsbollen, het aanplanten van inheemse bodembedekkers, hopen bladeren en takken in de winter laten liggen. Er zijn tegengestelde belangen als het om brandnetels gaat, en ook bosrank wil men aangepakt zien.

Beoordeling:
Het beheerplan heeft als voornaamste doel om de biodiversiteit van de bosplantsoenen te vergroten. Het uitgangspunt voor bomen is natuurlijke verjonging, maar waar nodig worden inderdaad inheemse verwilderingsbollen, kruiden of struiken aangeplant. Dit zal per bosplantsoen vak worden beoordeeld wanneer de voorbereidingen voor het onderhoud worden uitgevoerd.

Verstoring en vervuiling
Er worden diverse punten genoemd die onder verstoring of vervuiling vallen. Specifiek worden festivals, verlichting en honden genoemd. Voor alle drie de onderdelen is er beleid waar rekening mee gehouden moet worden: het evenementenbeleid (2026), het beleidskader verlichting (2020),

de regels voor het uitlaten van honden. Als u een overtreding hiervan ziet, kan er een handhavingsverzoek worden ingediend via de meldingskanalen.

Inrichting
Er zijn wat verschillen van mening over het gebruik / formaliseren van olifantenpaadjes. Voor oudere mensen zijn bankjes prettig, die mogen er meer komen. Evenals afvalbakken met deksels.

Beoordeling:
Het plaatsen van bankjes, afvalbakken of andere zaken vallen niet onder het beheerplan bosplantsoen. Als er een wens is om een bankje of een afvalbak op een specifieke locatie te plaatsen kan dat via de meldingskanalen aangevraagd worden.

Vraag 3: Kunt u zich vinden in de manier van informeren tijdens de uitvoeringsfase? Zo nee, heeft u aanbevelingen?

Over het algemeen vindt men de voorgestelde wijze goed, maar het mag uitgebreider.

Meerdere mediavormen gebruiken
De participanten dragen verschillende media aan voor communicatie, de exacte lijst is vinden op pagina 9.

Beoordeling:
In een communicatieplan voor de uitvoering wordt gekeken naar de beste manier om bewoners te informeren. De aangedragen suggesties worden door de communicatieadviseurs beoordeeld waar mogelijk opgenomen in het communicatieplan.

Meer achtergrondinformatie
Er komt sterk naar voren dat bewoners behoefte hebben aan achtergrondinformatie (waarom moet er gekapt worden?). Daarnaast is er ook vraag naar het meerjarenperspectief van bosplantsoenen en parken.

Beoordeling:
Ook in andere stadsdelen is de wens geuit voor meer achtergrondinformatie, zowel op de mapskaart als ter plaatse. Omdat inwoners niet altijd de gebruikte mediakanalen lezen, is de gemeente aan het onderzoeken of er verplaatsbare borden met een QR-code gemaakt kunnen worden. Deze kunnen dan tijdens de werkzaamheden geplaatst worden. Via de QR-code is dan informatie te vinden waarom werkzaamheden worden uitgevoerd, wat het doel is (bevorderen biodiversiteit, duurzame instandhouding) en wat de planning is.

Vraag 4: Kent u plekken die speciale aandacht nodig hebben en waarom?

- Twikkel: hier moeten de Canadese populieren zo lang mogelijk behouden blijven. Afgesproken dat deze niet gedund worden, alleen als ze onveilig zijn.
- De strook bosplantsoen tussen de A10 en het Beatrixpark: vraag of de 600 bomen die daar gekapt worden ook weer herplant worden. Dit project valt onder de werkzaamheden van de Zuidas, zie: https://zuidas.nl/theme/zuidasdok-groen/

- De groenstroken langs Biljoen: gevraagd wordt wat daar de situatie is en wie er beheert: dit zijn plantvakken (heesters, bodembedekkers, vaste planten) in beheer van gemeente Amsterdam
- Een bosplantsoenvak langs de Stadionkade ter hoogte van de Minervalaan: gevraagd wordt waarom dit bosplantsoen is. --> het vak voldoet aan de kenmerken van een bosplantsoen.
- Het Gijsbrecht van Aemstelpark is deels Rijksmonument. Met name de vierkante plantenvakken op het bloemeneiland verdienen bijzondere aandacht. Het zijn 3x9 bakken en de beplanting zou elk seizoen de uitstraling en kwaliteit moeten hebben passend bij de status. --> deze vakken bevatten geen bosplantsoen en vallen dus niet onder het beheerplan.

Vraag 5: Ontbreken er plekken of staan er plekken verkeerd ingetekend?

- Achter Cinetol / Tolstraat --> niet in gemeentelijk beheer
- Achter tramremise Lekstraat --> niet in gemeentelijk beheer
- Aan weerszijden van Kanteel --> geen bosplantsoen (gras / heesters).

Vraag 6: Zijn er plekken waar u mee zou willen helpen? Zo ja, in welke vorm?
Geen aanmeldingen tijdens de sessie.

4 Consulterende zienswijzen & beoordeling

Van 28 januari tot 11 maart 2026 is aan tien natuur(beherende) organisaties gevraagd om een adviserende zienswijze in te dienen op basis van twee concept-beheerplannen:

- voor stadsdeel Oost (opgesteld door ecologisch adviesbureau NLAdviseurs); vergelijkbaar met Zuid en Zuidoost
- voor stadsdeel Nieuw-West (opgesteld door ecologisch adviesbureau Copijn); vergelijkbaar met West, Noord en Weesp.

Waterschap Amstel, Gooi en Vecht heeft hierop gereageerd met het advies om invulling te geven aan één van de gemeentelijke taken voor het verbeteren van de waterkwaliteit van het oppervlaktewater in het kader van de Kaderrichtlijn Water (KRW).

Hun advies wordt integraal in alle beheerplannen bosplantsoen opgenomen met de volgende maatregelen:

- Verwijderen en afvoeren van maaisel en bladeren om te voorkomen dat dit organisch afval in het oppervlaktewater terechtkomt.
- Verwijderen van overhangende takken boven het oppervlaktewater om bladval en schaduwwerking tegen te gaan.
- Opstellen van een doelbewuste licht/schaduwgradiënt voor bosplantsoenen langs het water. Het Waterschap streeft naar meer openheid in de bosplantsoenen in de eerste 3-5 meter vanaf de waterlijn. Deze maatregel draagt significant bij aan ontwikkeling van emerse en oeverplanten wat bijdraagt aan de waterkwaliteit en biodiversiteit.
- Prioriteer het uitdunnen aan de waterzijde (selectief wegnemen van kroonprojecties boven open water) en stimuleer verjonging verder landinwaarts. Zo blijft de bosstructuur intact, maar worden schaduw en bladval naar het water beperkt.
- Toevoegen aan de monitoringschecklist: een geleidelijke overgang van de oever naar de bosplantsoenen. Een oever vol met bomen is niet goed voor de waterkwaliteit.

Schenk extra aandacht aan de stabiliteit van bomen in de natste zones langs het water. Bomen langs water hebben het risico wortelrot te krijgen. Dit kan ertoe leiden dat de bomen instabiel worden en omvallen.

Bijlage 1 – plenaire presentatie & toelichting

Losse bijlage als pdf.